UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo iiii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Visual Library

congelati ad modũ lapidũ obriguerũt im-
mobiles facti: q ſtantes videbant̃ viui: iã
eoꝝ dentibꝫ ⁊ oculis cadentibꝫ in terram.
In hoc impletũ eſt illď Ezech. xvij. Iu-
ramentum quod ſpreuit ponam ſuper ca-
put eius.

Terti⁹ ar. Aud. ⁊c̃. Notate qm̃ plurã-
do: fraudes ⁊ vſuras cõmittẽdo / chri
ſtum negatꝫ. Nã ſic hz. xj. q. iij. Extimant
Negatio chr̃i nõ tm̃ fit ꝟbis: ſed etiam fa
ctis. Et ideo etiã bñ ď lex. ff. de ꝟbo. obli.
l. Siq̃s. Fidelitas ꝑualet diuitijs. Per fi-
delitatẽ em̃ ꝯfitemur chr̃m. ꝑ diuitias aũt
iniuſte adq̃ſitas negat̃. Audite. Quis vel-
let ex vobis aut auderet ſciente ꝓncipe ſe-
uero ⁊ iuſtiſſimo ab amicis ⁊ fratribꝫ illi
ꝓncipis fraudulenter aliq̃d accipe vnde ⁊
ꝓncipem impugnaret ⁊ aduerſarijs ꝓncipis
ſeruiret: Credo ꝙ nemo. Expone ⁊ appli
ca notando illud ad Tit. j. Cõfitent̃ ver-
bis ſe noſſe deũ: factis aũt negant.

Dñica ſexta poſt Trini. Sermo. iiij.

Niſi abunda-

uerit. ⁊c̃. Deſtruat̃ corp⁹ pcti
vt vltra nõ ſeruiam⁹ pctõ Ro.
vj. Aliter em̃ non abundaret iuſticia no-
ſtra ⁊c̃. Vltra aũt nõ eſt ſeruiendum pctõ

Tum quia eſt aĩe deformatiuum.
Tum qꝛ cordis induratiuum.
Tum qꝛ ſpũaliter mortificatiuum
De pmo Threñ. iiij. Denigrata ẽ facies
eoꝝ ſup carbones. De ſcđo Prouer. xviij
Impi⁹ cũ in ꝓfundũ pctõꝝ venerit ꝯtẽnit
De tertio. j. Reg. vlt. Saul corruit ſup
gladium ſuum. i. peccator ſuper peccatum
ſuum. Niſi abun. ⁊c̃.

Prim⁹ articulus. An iuſticia genera-
lis ſit idem ꝑ eſſentiã oĩ ꝟtuti: ꝙ ſic.
Phs. v. Eth. Iuſticia legalis eſt eadẽ oĩ
ꝟtuti. Cõtra. Ibidẽ ď phs. Multi ĩ ꝓ-
prijs q̃dem vti pñt ꝟtute. In his aũt que
ſunt ad alteꝝ non pñt. Rñdet Tho. ij.
ij. q. lviij. Generale dicit̃ dupl'r. Vno mõ
ꝑ pdicationẽ: ſicut aĩal ad hoiem ⁊ equũ
Et hoc eſt ĩ ſuis inferioribꝫ eſſential'r idem.
Alio modo ſm̃ ꝟtutez: vt cauſa vniuerſal'
ad oẽs ſuos effect⁹. vt ſol ad oĩa q̃ illumi-
nant̃ aut imutant̃ ꝑ ꝟtutẽ eius. Et h̃ non
oportet idẽ eſſe in eſſentia his ad q̃ eſt ge-
nerale. Hoc aũt mõ iuſticia ďr general' vir
tus inq̃ntũ ordinat act⁹ aliaꝝ ꝟtutũ in fi-
nẽ ſuũ. ſ. ad bonũ cõe. queadmodũ ⁊ chari
tas dici põt virt⁹ generalis inq̃ntũ ordi-
nat act⁹ oĩm ꝟtutũ ad bonũ diuinũ: que tñ
nihilominus eſt ſpecialis virt⁹ ſm̃ ſuã eſſen
tiã. põt tñ q̃libet virt⁹ ſm̃ ꝙ ab hmõi iuſti
cia ordinat̃ ad bonũ cõe dici iuſticia lega-
lis. Et hoc mõ loquẽdi iuſticia legalis eſt
idẽ in eſſentia cũ oĩ ꝟtute. differt aũt rõne
Et hoc mõ loquit̃ phs. v. eth. Hec Tho.
Pro fund. ſumi põt illud Ariſt. iij. pol.
Non eſt ſimpl'r eadem virt⁹ boni viri ⁊ bo
ni ciuis. virt⁹ aũt boni ciuis eſt iuſticia le-
galis. Non põt vtiqꝫ eſſe bonus ciuis niſi
ſit bon⁹ vir. ſed plus req̃rit̃ ad bonũ ciuez
q̃ʒ ad bonũ viꝝ. ſ. ꝙ cũ alijs cõicet ⁊ cõui-
uat ad vnitatẽ boni cõis. Sed mirꝫ: imo
miſerabile. De iuſticia loq̃mur: ſʒ rara in-
uenit̃. Nã ſicut ď Alan⁹ de plãctu nature.
Lãguet fraude fides: fraus q̃ʒ fraudẽ fal
lit fraude: dolo ſic dolus iſtat. Et Oui. j.
metam. Irrupit bñ peioris in euũ oẽ ne-
fas fugere pudor: verũqꝫ fidesqꝫ. In q̃rũ
ſubiere locũ fraudesqꝫ doliqꝫ inſidieqꝫ: et
vis ⁊ amor ſcelerat⁹ hñdi. Viuit̃ ex rapto
nõ hoſpes ab hoſpite tut⁹. Nõ ſocer a ge-
nero fratꝝ q̃ʒ gr̃a rara ẽ. Fili⁹ añ diẽ patri-
os inq̃rit in annos: victa iacet pietas. O
igit̃ q̃ʒ lõge abeſt iuſticia. De q̃ querit̃ An
ſit eadẽ ⁊c̃. Dic rñ. vt ſ̃. Ex q̃ cõclude ꝙ ñ
vere ďr iuſt⁹ niſi q̃ totã legẽ obſeruat. Vñ
Iac. ij. Quicũqꝫ totã legẽ ſerua. offendat
aũt in vno / fact⁹ ẽ oĩm re⁹. i. etnal'r dãnat̃
⁊ ꝑuat̃ gl'ia acſi oĩa fuiſſet tranſgreſſus: lʒ
nõ tãgrauiter puniat̃. De vere iuſtis aũt
ďr Mat. xxv. Ibũt iuſti in vitã eternam.
Attendite o pctõres miſeri: fornicatores:
ſupbi: adulteri: inuidi: auari: fraudulẽti:
ꝑiuri ⁊c̃. O q̃t nũc regnãt mẽdacia ⁊ frau
dulẽtie in mercatõe ꝓpter maledictã aua-
riciã. Figura Apoc. xiij. de beſtia quam
vidit Ioãnes aſcẽdentẽ de terra ⁊c̃. q̃ fac
puſillos ⁊ magnos: diuites ⁊ paupes: libe
ros ⁊ ſeruos hrẽ characterẽ beſtie in ma-
nu dextera: aut in frõtibꝫ ſuis / ⁊ neq̃s poſ
ſit emere aut vendere niſi habeat characte
rem aut nomẽ beſtie ⁊c̃. Spũal'r Beſtia
aſcendẽs de terra auaricia eſt q̃ facit ado-
rare beſtiam ꝑmam. i. diabolũ: obediẽdo

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

prauis eiꝰ ſuggeſtionibꝫ: ⁊ oēs. puſillos et magnos ⁊c̄. q̄ꝛ a maiore vſq̄ ad miorē. oēſ auaricie ſtudēt ⁊ fac̄ ne q̄ſ poſſit emere aut vendere niſi habeat characterē beſtie. i. diaboli cuiꝰ character ē falſitas ⁊ fraus. Jo. viij. Mendax eſt ⁊ pr̄ eiꝰ. S3 attende q̇d ſubiūgit̄. Apo. xiiij. Quicūq̄ acc. charac. beſtie in fronte ſua aut i manu ſua hic bibet de vino ire dei ⁊ cruciabitur igne ⁊ ſulphure in ꝯſpectu angeloꝝ ſctōꝝ ⁊ añ ꝯſpectū agni: ⁊ fumꝰs tormentoꝝ eoꝝ aſcendet in ſecula ſeculoꝝ.

S Ecundꝰ ar. Jn pce. ⁊c̄. Jn hoc dicēdum de ſcōa q̄ eſt vanitas intentiōis q̄ pōt ꝯtingere tripl'r.

¶ Pꝛio ꝓpt̄ inanē gl'iam.

¶ Scōo ꝓpter auariciā.

¶ Tertio ꝓpter acidiā.

¶ Pꝛio igit̄ ⁊c̄. Erāt vtiq̄ phariſei et ſcribe ſupbi q̄rentes in dictꝫ ⁊ factꝫ ſuis laudes hoim̄ ꝯ vanā gl'iam Mat. xxiij. Oia opa ſua faciunt vt videant̄ ab hoibꝫ. Niſi ergo abundauerit ⁊c̄. q̄ꝛ nos opoꝛtet oia facere ad gl'iam dei. j. Co. x. Oia in gl'iam dei facite. et Mat. vj. Attendite ne iuſticiā veſtrā faciatꝫ corā hoibꝫ vt videami ab eis: alioq̇n mercedē nō habebitꝫ apud p̄rē veſtrū q̇ in cel' eſt. Miſerabil' certe ⁊ vituperabilis ē inanis gl'ia. Tū rōne breuis durationis. Ps. Jnimici dñi mox vt honorificati fuerint ⁊ exaltati deficiētes queadmodū fumꝰ deficient. Tū rōne dānificationis q̄ꝛ ꝑ vacua ⁊ falſa gl'ia amittit hōverā ⁊ celeſtē gl'iam Mat. v. Amē dico vob̄ receperūt merce. ſuā. Vñ. iiij. Reg. xx. Ezechias q̄ꝛ theſauros ſuos oñdit babyloniiſ oēs ꝑdidit. Tū rōne obligatiōis. ſ. ad penā eternā Apo. xviij. Quātū ſe gl'ificauerit ⁊ in delitijs fuit: tātū date illi toꝛmētū ⁊ luctū. ¶ Scōo ꝓpt̄ auariciā. Sic em̄ ſeruiebāt phariſei deo ꝓpt̄ lucrū tp̄ale. q̄m vt hr̄ Lu. xvj. auari erant Vñ mat. xxiij. Ve vob̄ ſcribe ⁊ phariſei q̄ domos viduaꝝ comeditꝫ in oꝛōne lōga oꝛātes. Niſi ḡ abūdauerit ⁊c̄. Audite o viri eccl'iaſtici: videte ne ꝑ lucro tp̄ali dño ſeruiatꝫ: et ſic ſil'es ſitꝫ phariſeis. ¶ Tertio ꝓpt̄ acidiā. q̄ꝛ vicꝫ negligent̄ agit̄ ꝯ illud. ij. Co. ix. Nō ex triſt. aut ex neceſ. hilarē eni datorē dili. deꝰ. Et ioſue. xxiij. Eſtote ſoliciti vt cuſtodi. cūcta q̄ ſcripta ſunt. Et Ro. xij. Solicitudie nō pigri. et Col'. iij. Oē q̇d agitꝫ ex aīo opamini ſic deo non hoibꝫ ſciētes q̄m a deo recipietꝫ mercedē. Si aūt negligent̄ agitis: irā dei icurritꝫ. ¶ Exemplū narrat ceſariꝰ Sacerdos q̇dā in oꝛdine ciſtercieñ ſolitꝰ fuit dictꝫ matutinis i illo interuallo q̄ ſolent frēs vacare oꝛōni ſup vnā ſediū ſe deponere ⁊ int̄ oꝛōnis ꝟba doꝛmitare. Volens ḡ dñs illi oñdere q̄ꝛ illa hoꝛa ⁊ maxie tali loco nō eēt doꝛmitādū ſ3 i oꝛōne vigilandū: apparuit ſibi i cruce ꝟſo doꝛſo ad illū vt dicere videret̄: q̄ꝛ tepidꝰ es ⁊ acidioſus: ñ es dignꝰ faciē meā itueri. ⁊ h̄ ſepiꝰ illi ꝯtigiſſe teſtatꝰ ē. Mirū certe ac miſerabile: mundani diligent̄ agūt ꝑ tp̄alibus ⁊ nos tā negligenter agimꝰ ꝑ ſpūal' lucro. Berñ. Quid ignauie ē frēs: ardētiꝰ appetūt hoies ꝑnicioſa q̄ nos vtilia: alacriꝰ currūt ad moꝛtē q̄ nos ad vitā.

P Ro tꝰtio ar. applica q̇d hr̄ ſabbo poſt tꝰtiā dñicā aduentꝰ / Abijciamꝰ ⁊c̄

¶ Dñica. vj. poſt Trinitatis.
Sermo. v.

N Jſi abund.

Si moꝛtui ſumꝰ cū chꝛo: credimꝰ q̄ꝛ ſil' viuemꝰ cū chꝛiſto Ro. vj. Si moꝛtui vere ſumꝰ cū chꝛo: viuemus inquā ſine laboꝛe: ſine doloꝛe: ſine timoꝛe. De p̄mo Apoc. xiiij. Amodo iā dic̄ ſpūs vt req̇eſcāt a laboꝛibꝫ ſuis. De ſcōo Eſa. xxxv. Gaudiū ⁊ exul. obtinebūt ⁊ fugiet doloꝛ ⁊ gemitus. De tertio ꝓuerb. j. Qui me audierit: abſq̄ terroꝛe requieſcet ⁊c̄. ¶ Niſi ⁊c̄.

P Rimꝰ ar. Vtꝝ iuſticia p̄emineat int̄ oēs ꝟtutes moꝛales: Q, nō. Foꝛtitudo enim ē circa difficilioꝛa. ſ. circa ꝑicula moꝛtꝫ. iij. eth. Virtꝰ aūt ē circa difficile. ij. ethic̄. Contra. Tulliꝰ. j. de offi. Jn iuſticie ꝟtute ſplendoꝛ ē maximꝰ ex q̄ viri boni nominant̄. Rñdet Tho. ij. ij. q. lviij. Juſticia legal' p̄clara ē int̄ oēs ꝟtutes inq̄ntū bonū cōe p̄eminet bono ſingulari vniꝰ ꝑſone. Juſticia ꝑticularꝫ p̄cellit int̄ alias ꝟtutes. Alie ei reſpiciūt ſolū bonū ipiꝰ ꝟtuoſi: ſ3 iuſticia etiā bonū alteriꝰ q̄ꝛ ꝑ iuſticiā3 bō bñ ſe h3 ad aliū: vt habet̄. v. ethicoꝝ.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN